

Rezerwat „Bagno Przecławskie” został ustanowiony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 kwietnia 1979 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. nr 13, poz. 77). Obecnie podstawą prawną funkcjonowania rezerwatu jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie” (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3643).

Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie w stanie naturalnym wielu zbiorowisk, zwłaszcza roślinności torfowiskowej, charakterystycznych dla Kotliny Sandomierskiej.

Rezerwat przyrody „Bagno Przecławskie” położony jest na działce o nr ewid. 1196 w miejscowości Przecław, w gminie Przecław, powiecie mieleckim, województwie podkarpackim. Obejmuje on obszar o powierzchni 25,52 ha. Teren rezerwatu stanowi własność Skarbu Państwa i znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Tuszyna. W jego skład wchodzi wydzielena leśna 115 a, b, c, d, f, g, h w leśnictwie Tuszyna.

Dla rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie” były ustanawiane zadania ochronne, określone w drodze zarządzenia Nr 15/22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 sierpnia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych w rezerwacie przyrody „Bagno Przecławskie”. W ramach ustanowionych zadań ochronnych rezerwat objęto ochroną czynną, w ramach której realizowane były działania ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa osobom korzystającym ze ścieżki przyrodniczej, obejmujące w szczególności kontrolę stanu wyznaczonego szlaku ruchu pieszego oraz usuwanie obumarłych i zwisających konarów, posuszu, złomów i wywrotów stwarzających zagrożenie dla odwiedzających.

Szata roślinna rezerwatu obejmuje zróżnicowane zbiorowiska leśne i torfowiskowe. W drzewostanach dominują bór sosnowy bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum sylvestris*, bór sosnowy wilgotny *Molinio caeruleae-Pinetum* oraz subatlantycki bór sosnowy świeży *Leucobryo-Pinetum*. W runie leśnym licznie występują gatunki charakterystyczne dla klasy *Vaccinio-Piceetea*, w tym borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, borówka brusznica *Vaccinium vitis-idaea* oraz borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*.

Najcenniejszym elementem przyrodniczym rezerwatu są zbiorowiska torfowiskowe związane głównie z torfowiskami przejściowymi i niskimi, reprezentowane przez gatunki klasy *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*. Gatunki charakterystyczne dla torfowisk wysokich z klasy *Oxycocco-Sphagnetes* występują nielicznie, co świadczy o trwających przemianach siedliskowych i niestabilnym charakterze torfowiska, wynikającym z historycznych

przekształceń hydrologicznych.

Flora rezerwatu obejmuje liczne gatunki cenne i chronione, w tym objęte ochroną ścisłą rosziczki: okrągłolistną *Drosera rotundifolia* oraz pośrednią *Drosera intermedia*, stanowiące jedne z najważniejszych elementów przyrodniczych obiektu. Gatunki te są związane z otwartymi, silnie uwodnionymi siedliskami torfowiskowymi i posiadają status zagrożenia w skali kraju. Innymi cennymi gatunkami roślin są: przygielka biała *Rhynchospora alba*, pływacz zwyczajny *Utricularia vulgaris* oraz widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*.

Rezerwat stanowi również cenne siedlisko dla licznych gatunków zwierząt, w szczególności bezkręgowców, do których należą: piórolotek bagniczek *Buckleria paludum*, żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica* iglica mała *Nehalennia speciosa* oraz zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* – gatunki rzadkie, zagrożone w skali kraju i związane z dobrze uwodnionymi torfowiskami. Zbiorniki wodne i strefy ich obrzeży są miejscem rozrodu płazów, w tym traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*, ropuchy zielonej *Pseudepidalea viridis* oraz rzekotki drzewnej *Hyla arborea*.

Awifauna rezerwatu obejmuje głównie gatunki leśne, w tym ptaki wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, takie jak dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, muchołówka białoszysza *Ficedula albicollis* oraz żuraw *Grus grus*. Wśród ssaków szczególne znaczenie ma obecność bobra europejskiego *Castor fiber*, którego działalność wpływa na kształtowanie stosunków wodnych torfowiska, oraz wilka *Canis lupus*, dla którego obszar rezerwatu stanowi fragment terytorium.

Rezerwat „Bagno Przeclawskie” odgrywa istotną rolę w regionalnym i krajowym systemie ochrony przyrody jako obiekt chroniący torfowisko wraz z zespołem gatunków wyspecjalizowanych i zagrożonych, w tym gatunków wymienionych w krajowych i lokalnych Czerwonych listach roślin oraz Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce, jak również w załącznikach dyrektyw Unii Europejskiej.

Przedmiotem ochrony rezerwatu jest prawidłowo wykształcone torfowisko wysokie wraz z otaczającym je drzewostanem. Torfowisko zlokalizowane w północno-zachodniej części rezerwatu nosi ślady dawnej eksploatacji i osuszania, czego pozostałością są zbiorniki wodne oraz rowy melioracyjne. Pomimo zaprzestania eksploatacji torfu, istniejące urządzenia melioracyjne nadal wpływają na stosunki wodne, powodując okresowe przesuszanie torfowiska. Choć obserwowany jest proces regeneracji i wtórnego zabagnienia, utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych wymaga działań ochronnych.

Największym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony jest niekorzystny bilans wodny oraz postępująca sukcesja drzew i krzewów, prowadząca do zarastania torfowiska i zaniku siedlisk charakterystycznych dla gatunków torfowiskowych. Długotrwałe przesuszanie może skutkować mineralizacją i humifikacją masy organicznej, a w konsekwencji degradacją torfowiska i utratą jego funkcji przyrodniczych. W celu poprawy stosunków wodnych plan

ochrony przewiduje wykonanie drewnianej zastawki o stałej wysokości piętrzenia na rowie melioracyjnym w północno-wschodniej części torfowiska. Działanie to ma na celu ograniczenie odpływu wody i stabilizację poziomu wód gruntowych, co stworzy warunki do dalszej regeneracji torfowiska i zachowania jego właściwej struktury.

Obniżenie poziomu wód gruntowych sprzyja jednocześnie nasileniu procesów sukcesji drzew i krzewów, prowadzących do stopniowego zarastania torfowiska. Proces ten stanowi bezpośrednie zagrożenie dla siedlisk otwartych i podmokłych oraz związanych z nimi gatunków roślin i zwierząt, w tym rosiczki okrągłolistnej oraz rzadkich gatunków owadów torfowiskowych. W związku z powyższym plan ochrony przewiduje realizację działań z zakresu ochrony czynnej, polegających na ograniczaniu sukcesji drzew i krzewów poprzez usuwanie samosiewów w obrębie torfowiska, przy pozostawieniu pozyskanej biomasy na terenie rezerwatu.

Istotnym zagrożeniem dla rezerwatu jest również obecność obcych gatunków roślin inwazyjnych, w szczególności *Erechtites hieraciifolia*. Koniecznym działaniem jest systematyczne usuwanie tego gatunku w obrębie zbiorowisk torfowiskowych, a także eliminacja dębu czerwonego *Quercus rubra* oraz czeremchy amerykańskiej *Padus serotina* z drzewostanów i podszytu. Zabiegi te będą prowadzone cyklicznie, w celu ograniczenia ich ponownego rozprzestrzeniania się.

Niezbędne jest ponadto zapewnienie bezpieczeństwa osób korzystających z wyznaczonego szlaku ruchu pieszego przebiegającego przez teren rezerwatu. W związku z tym plan ochrony przewiduje prowadzenie działań polegających na regularnej kontroli stanu wyznaczonego szlaku ruchu pieszego oraz usuwanie posuszu, złomów i wywrotów, a także drzew silnie pochylonych, które mogą zagrażać bezpieczeństwu użytkowników szlaku. Rezerwat graniczy od strony zachodniej z utwardzoną drogą, w związku z tym dopuszcza również usuwanie obumarłych i zamierających drzew oraz zwisających konarów stwarzających potencjalne zagrożenie dla osób poruszających się wzdłuż drogi i odwiedzających rezerwat. Działania te będą realizowane w miarę potrzeb, przy czym pozyskana biomasa pozostanie w granicach rezerwatu, wzbogacając zasoby drewna martwego. Plan ochrony przewiduje również ograniczenie skutków antropopresji poprzez usuwanie śmieci pozostawionych przez odwiedzających.

Plan ochrony rezerwatu przyrody „Bagno Przeclawskie”, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), zgodnie z którym regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia dla rezerwatu przyrody plan ochrony w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.

Rezerwat przyrody „Bagno Przeclawskie” położony jest poza granicami obszarów Natura 2000, w związku z czym plan ochrony rezerwatu nie uwzględnia zakresu planu zadań

ochronnych ani planu ochrony dla obszarów Natura 2000, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

Plan ochrony rezerwatu sporządzono z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Na terenie rezerwatu nie wyznaczono obszarów, na których można prowadzić działalność wytwórczą, handlową i rolniczą, wykonywać polowania oraz miejsc wprowadzania psów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4, 11 i 16 ustawy o ochronie przyrody, ze względu na brak odpowiednich miejsc na terenie rezerwatu oraz możliwość negatywnego oddziaływania tego rodzaju działalności na cel ochrony rezerwatu.

W rezerwacie nie wskazano obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej, o której mowa w art. 20 ust. 3 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody. W zarządzeniu nie wskazano również obszarów, ani miejsc udostępnianych dla badań naukowych. Mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie i aby mieć pełen nadzór nad rodzajem prowadzonych badań, udostępnianie rezerwatu na cele prowadzenia badań naukowych może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia indywidualnego, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

W treści niniejszego zarządzenia odstąpiono od wskazania wymagań ochrony przyrody o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, tj. wymagań koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego gminy Przecław, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. W wyniku prac nad dokumentem zidentyfikowano bowiem jedynie takie zagrożenia, dla ograniczenia których zastosowanie będą miały wprost ustalenia niniejszego aktu prawa miejscowego.

W toku prac nad projektem planu ochrony zapewniono udział społeczeństwa. Obwieszczeniem z dnia 29 listopada 2023 r., znak: WPN.6202.3-7.2023.DD/ŁL.1, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o zamiarze przystąpienia do opracowania projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie”.

Obwieszczeniem z dnia 30 stycznia 2026 r., znak: WPN.6202.3.2023.KWi.6, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektu

zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie”.

W dniu 13 lutego 2026 r., pismem znak: WPN.6202.3.2023.KWi.10, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie” został przekazany do zaopiniowania Radzie Miejskiej w Przecławiu. Uchwałą nr XXI/187/2026 z dnia 17 marca 2026 r. Rada Miejska w Przecławiu zaopiniowała pozytywnie przedłożony projekt.

Obwieszczeniem z dnia 28 kwietnia 2026 r. znak: WPN.6202.3.2023.DD-S.15, WPN.6202.4.2023.DD-S.17, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o sporządzeniu i przedłożeniu do konsultacji społecznych projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Przecławskie”. Obwieszczenie umieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Rzeszowie w dniu 28 kwietnia 2026 r. oraz opublikowano na stronie internetowej tut. Dyrekcji w dniu 29 kwietnia 2026 r. Dodatkowo, obwieszczenie opublikowano w prasie lokalnej (Gazeta Nowiny) w dniu 6 maja 2026 r. Zostało również przekazane do urzędu miasta Przecław i Nadleśnictwa Tuszyna, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń odpowiednio w dniach od 29.04. do 20.05.2026 r. i od 05.05. do 26.05.2026 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski dotyczące przedmiotowego projektu zarządzenia.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 24 czerwca 2026 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

- jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdą w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- na Gminę Przecław
- na Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

3. Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Opracowany plan przewiduje podejmowania działań z zakresu ochrony czynnej. Będą one podejmowane po zapewnieniu finansowania lub dofinansowania ze środków

zewnętrznych.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu, a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Regulacja objęta zarządzeniem nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.